

RYNEK SPOŻYWCZY

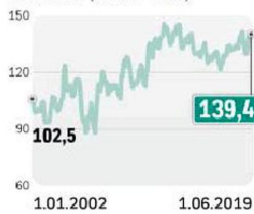
Żywność: jest drogo,

Warzywa droższe o jedną trzecią niż przed rokiem, wysokie ceny cukru, mięsa i pieczywa, a ceny jarzyn nie spadają sezonowo. Zapowiada się droga jesień.

Poziom detalicznych cen wieprzowiny wobec poziomu z 2002 r. (2002=100 proc.)

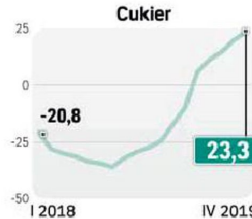

Poziom detalicznych cen mięsa drobiowego wobec poziomu z 2002 r. (2002=100)

Jak drożeje żywność – rozwój inflacji w ujęciu rocznym

Towary i usługi konsumpcyjne

ALEKSANDRA PTAK-IGLEWSKA

Różne są przyczyny rosnących cen żywności, ale efekt jest jeden, odczuwalny dla portfela. Epidemia ASF przyczyniła się do wzrostu cen wieprzowiny, najwyższych od blisko dwóch dekad, te z kolei ciągną w górę ceny drobiu. Susza z ubiegłego roku wywindowała ceny warzyw. Co zrobi tegoroczna – raczej nie ma wątpliwości.

Drogie mięso

Wieprzowina jest najdroższa od 18 lat – wynika z wykresu indeksu cen tego mięsa, który przygotował Jakub Olipra, ekonomista banku Credit Agricole. Punktem odniesienia jest rok 2002. – Ten indeks pokazuje, jak zmieniały się nominalne ceny mięsa. Choć poruszają się w trendzie wzrostowym, to wi-

dać, że rynek wieprzowiny jest cykliczny, niskie ceny przeplatają się z wysokimi – mówi Olipra. Dzisiejsze wysokie ceny wieprzowiny to wynik nałożenia się na siebie spadku produkcji w Polsce, kłopotów hodowców wynikających z nieskutecznej walki Polski z afrykańskim pomorem swni i wreszcie – ogromnych rozmiarów epidemii ASF w Chinach, która zatrzęsała globalnymi rynkami i o połowę podwyższyła eksport wieprzowiny z Europy.

Rok do roku mięso to zdrożało o 10,6 proc., a ceny żywa skoczyły o 25 proc. W czerwcu zauważalna była wprawdzie korekta, mięso nieco potaniało, jednak nie ma co z tym wiązać większych nadziei – na jesień wróć podwyżki. Krótki spadek wynika z przejściowego wzrostu podaży wieprzowiny w Chinach, ale te zapasy wyczerpią się w następnych miesiącach. Gdy nałożą się na to sezo-

nowy większy apetyt Chińczyków na wieprzowinę, będą znowu sprowadzać jej dużo z UE, a za tym idzie wzrost cen.

Rusza łańcuch podwyżek. Konsumenci postawieni przed wysokimi cenami jednego

PISALIŚMY O TYM:

Droga praca, energia, paliwa i nowe podatki uniemożliwią spadki wywindowanych cen żywności w sklepach.

„Żywność stanie się. W skupach, nie w sklepach 5 lipca 2019 r.

rp.pl/ekonomia

mięsa wybierają inne, tańsze, w efekcie w ślad za wieprzowiną rosną ceny drobiu. – Mechanizm ten będzie oczywiście widoczny też za granicą, co znajdzie odzwierciedlenie we wzroście polskiego eksportu drobiu – mówi Olipra.

Cały koszyk konsumenta

Wątpliwości nie pozostawia GUS. W czerwcu żywność z miesiąca na miesiąc podrożała o 0,3 proc., ale w skali roku wyższe były znaczące, średnio o 6,2 proc. – Na ten wysoki wzrost największy wpływ miała sytuacja na rynku najważniejszych produktów – tłumaczy Grzegorz Rykaczewski, analityk rynków rolnych z Santanderze.

I tak ceny detaliczne warzyw skoczyły o 27 proc., cukier podrożał o 23 proc., wędliny o blisko 6 proc., a ceny zbóż poszły w górę o 20–30 proc. Sam chleb podrożał o blisko 10 proc., jednak na większe wydatki w piekarza składa się więcej czynników. – Na cenę pieczywa mają wpływ również rosnące ceny energii i pracy – mówi Rykaczewski.

będzie drożej

OPINIA DLA „RZECZPOSPOLITEJ”

BARTOSZ URBANIAK

szef bankowości Agro BNP Paribas
na Europę Śr.-Wsch. i Afrykę

BOŻE PTAK

Zaczynamy płacić rachunek za wodę, i to nie tylko w Polsce. Gdy patrzymy na wskaźnik inflacyjny, to zauważamy, że przez ostatnią dekadę był on mocno połączony z cenami żywności. Jednak w ciągu ostatnich trzech lat drożejąca żywność mocno wyprzedza inflację.

Jaki skutek dla gospodarki mogą mieć wysokie ceny żywności? Niewątpliwie mamy do czynienia makroekonomicznie ze zjawiskiem, kiedy ceny żywności podnoszą wskaźnik inflacji w górę, co na pewno wpłynie na wyższą inflację. W pewnych okolicznościach można oczekiwać, że wzrosną również stopy procentowe. Rząd ma dziś dużo szczęścia, bo wydatki na nośniki energii i mieszkania są relatywnie do dochodów bardzo niskie, ostatni raz były takie w 2007 r. By ostatecznie powiedzieć, co będzie dalej, musimy się zastanowić, co będzie po uwolnieniu cen energii. Jeśli ludzie będą mieli do dyspozycji mniej pieniędzy, część klientów stracą na pewno tańsze restauracje, droższe natomiast tego nie odczują. Możemy się spodziewać, że będzie rosła presja płacowa. Jeśli wziąć pod uwagę, jak wzrosła siła nabywcza przeciętnego Polaka, dziś na żywność wydajemy dużo więcej niż cztery lata temu. Gdyby wynagrodzenia przestały rosnać, wzrost cen żywności natychmiast stałby się dużo bardziej odczuwalny. /©©

CENY

Nie tylko drożej

Szczęśliwie dla konsumentów, nie wszystkie produkty spektakularnie drożeją.

Obniżek cen nie ma jednak wiele. Najmocniej potaniały jaja i masło, które są dziś po ok. 6 proc. tańsze niż przed rokiem. O 4,3 proc. niższe są też ceny owoców.

Co ciekawe, do podwyżek cen cukru mogły się przyczynić właśnie tanie owoce, ze względu na większą popularność robienia przetworów domowych, a także rosnącą popularność słodzonych napojów i lodów. Oleje i tłuszcze kupimy dziś w cenach o 2,8 proc. bardziej korzystnych niż w czerwcu ubiegłego roku, a mleko jest tańsze o 0,7 proc. Z kolei tylko minimalnie wzrosły ceny używek.

Papierosy są droższe zaledwie o 0,1 proc., alkohol o 2 proc., a herbatą i kawa odpowiednio o 0,2 i 0,7 proc. ■

Cena suszy

- Na ceny warzyw wpływa też popyt, to jest druga strona medalu - mówi prof. Krystyna Świetlik, ekspert Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. - We wszystkich programach kulinarnych w TV, poradach w mediach, mięso ma ostatnio zły PR, a znacznie bardziej korzystny przekaz jest związany z warzywami - zauważa.

Ogromny wpływ na polskie zwyczaje kulinarne ma moda. Dlatego prof. Świetlik łączy duży wzrost popytu na warzywa z modą na dbanie o zdrowie, sylwetkę, a także z ostatnio głośnym tematem - ograniczaniem spożycia mięsa w imię dbania o środowisko.

Wzrost cen warzyw, który wychwytyją statystyki GUS, ma kilka przyczyn. Jedną to oczywiście ubiegłoroczna susza, która ograniczyła plony, a

ostatnio wywołała szeroką dyskusję o historycznych cenach pietruszki. Ale z drugiej strony więcej wydajemy na warzywa po prostu droższe, bardziej popularne (i dostępne), np. szparagi, karczochy, jarmuż, bakłażany. Do tego rośnie popularność warzyw już wstępnie przetworzonych, gotowych do użycia mrożonek, mieszanek na patelnię. - Gotowe mieszanki warzyw zawierają wartość dodaną, są użyteczne, ale dodatkowa praca i energia podnosi cenę - tłumaczy prof. Świetlik.

W tym roku także panuje susza, a na półkach nie widać sezonowych spadków cen warzyw. Pewność będziemy mieli, gdy GUS poda w sierpniu dane za lipiec, ale efekty widać gołym okiem. - Należy się spodziewać, że sezonowy spadek cen żywności albo będzie bardzo niewielki, albo nie wystąpi wcale. Trzeba więc

liczyć się z podwyżkami cen na jesieni - mówi prof. Świetlik i tłumaczy, że żywność naturalnie wtedy drożeje po wakacyjnych spadkach. Gdy tym razem tych spadków nie zaobserwujemy, a żywność dziś jest droższa o ok. 5 proc. niż w grudniu 2018 r., to na koniec roku ceny w ujęciu rocznym mogą być wyższe o ok. 7 proc. Na pociechę ekspert zauważa, że co prawda ceny żywności rosną, ale używek, alkoholu i papierosów - już nie. /©©

f Którym modom w żywności najłatwiej ulec? Lepsza jest zdrowa żywność czy łatwo dostępna?

facebook.com/
dziennikrzeczpospolita

@ masz pytanie, wyślij e-mail do autorki

aleksandra.ptak@rp.pl